

Zámek – Felberova 1/2, Liberec

Akreditace
8³⁰ – 20⁰⁰

Game Zone & Brainz VR Cinema, Škola animace, Festival café
9⁰⁰ – 18⁰⁰

Festivalový deník

Festivalový deník vydává a tiskne Anifilm jako příležitostnou tiskovinu k festivalu Anifilm 2023.

Redakce Malvína Balvínová,
Natálie Kozáková, Tomáš Hubáček
Překlady Lukáš Wicha
Design Jan Šimsa

Výstavy a instalace

Kódži Jamamura: Čtyři oka mžiky
Oblastní Galerie Liberec
10⁰⁰ – 17⁰⁰

Filip Pošivač: Anifilm 2023
Zámek – Foyer
8³⁰ – 18⁰⁰

IOGI: 11 příběhů ze života každodenního Japonska
Zámek – Redernovské křídlo
8³⁰ – 18⁰⁰

VR instalace Tmání
Palác Liebieg
10⁰⁰ – 18⁰⁰

Festivalové partnerské podniky

Gastro nebe v Liberci! Představujeme výběr spřátelených festivalových podniků. Po předložení platné festivalové akreditace získáte bonus nebo slevu na vybraný sortiment – káva, sladké, hlavní jídlo, koktejly, pivo a další. Vyražte do ulic ochutnávat!

Festivalový deník Středa — 3. 5. 2023

Alfons Mensdorff-Pouilly: „Animaci vnímám jako unikátní zážitek“

Včera převzal na slavnostním zahájení Anifilmu animátor Alfons Mensdorff-Pouilly Cenu za celoživotní přínos animovanému filmu. Nejen o svých začátcích ve studiu Jiřího Trnky se rozprávěl v následujícím rozhovoru.

Působíte v animaci přes padesát let a mě by zajímalo, jaké bylo vaše první setkání s touto disciplínou?

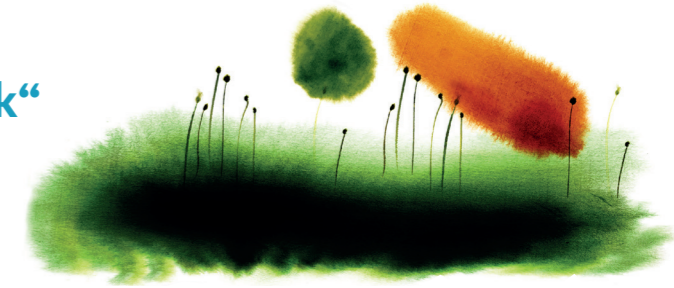
Během svého studia v oboru Hračky, loutky a upomínkové předměty na Střední uměleckopřemyslové škole na Žižkově jsem dělal rekvizity pro seriál Československé televize *Hup a hop* Alexandera Zapletala. Přestože jsem dělal spíše divadelní loutky, tj. ne ty animované, tak to vypadalo, že byli s mojí prací spokojeni. Výuka u tehdejšího pana profesora Viktora Fixla mě bavila, a tak jsem si říkal, že bych se chtěl živit jako rekvizitář, a vnutil jsem se do Studia Jiřího Trnky. Ovšem moje očekávání a realita atelieru byly naprosto odlišné. Ihned si mě tam všimla Vlasta Pospíšilová, která zrovna točila do filmu *Svatopluk a jeho synové* scénu lovu na jelena a potřebovala někoho, kdo by jí pomohl animovat křovi v záběru. Vysvětlila mi, jak to posouvat, já jsem předtím nikdy nic takového neviděl, ale právě tam asi přeskočila první jiskra. A pak mi vedoucí studia, Jiří Vaněk, nabídl, zda bych si nechtěl udělat animační zkoušky. Já jsem je udělal, aniž bych věděl, kolik okének má mít animovaný film za vteřinu. Myslel jsem, že jich mělo být 16, podle 16 mm promítacího formátu. (smích) Samozřejmě to mělo být 24, takže ta moje pasáž byla moc rychlá, ale přesto ji schválili. Pan Láta mě tedy požádal, abych to přetočil na těch 24 okének,

což jsem udělal, a bylo mi přislíbeno, že mě vezmou. Musel jsem si sice rok počkat, ale v roce 1969 mě vzali a od té doby se naplno věnuji animaci. Práce je to hezká, ještě jsem se z toho nezbláznil, i když to bývá občas velmi náročné. Kdybych tu práci neměl rád, tak by se dělat nedala.

Jak se za tu dobu proměnily animační postupy?

Proměnila se v podstatě celá technologie. Zatímco dříve se používaly běžné kamery,

tzv. „šlechtovky“ na pookénkovou animaci, tak dnes už máte možnost podívat se na svou práci okamžitě. To dříve rozhodně nešlo, člověk si musel počkat tak dva týdny, během nichž měl nervy, jestli se všechno podařilo, jak mělo. Vše se zrychlilo, do jisté míry asi i zjednodušilo. Máte možnost spoustu věcí dodatečně opravit, a to už rovnou na počítači, aniž byste museli scénu přetáčet. Na druhou stranu mě mrzí, že dnes už neexistuje větší studio, jako třeba to Loutkového filmu Jiřího Trnky, jelikož

ZA FINANČNÍ PODPORY	HOSTITELÉ	ZA PODPORY	HLAVNÍ PARTNER
MINISTERSTVO KULTURY	Liberecký kraj	PPF NADACE	SKUPINA ČEZ
GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER	HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER	VÝZNAMNÍ PARTNEŘI	OFICIÁLNÍ DOPRAVCE
Česká televize	Radiožurnál IČO Český rozhlas	MEI, PRECIOSA, RENGL	AUTOTREND, VW
VÝZNAMNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI		MEDIÁLNÍ PARTNEŘI	
TOTALFILM, Liberec IČO, TV, mladá svět, Náš REGION, RADIO 1, abc, Materidouska, Kinobox			

Ubytování Accommodation

- Hotel Orion
- Hotel Praha
- Hotel Radnice
- Golden Key Apartments
- Hotel Liberec
- Clarion Grandhotel Zlatý Lev
- Hotel Stará Pekárna
- Světobázník Bed & Wine
- Wellness Penzion U Muzea
- Penzion Jasmin
- Koleje Technické univerzity v Liberci
- Inter Hostel Liberec
- Hotel Arena
- Hotel U Jezírka
- Wimbleton
- Boutique Apartments

Partnerská místa • Partner Places

- Mikýna
- DOK
- FRESH cantine
- Stánek Maliník
- Bistro TULIPAN
- BISTRO SAPA & SUSHI SAPA
- Los Capolitos
- Chicago Bar & Grill
- Goyote Diners & Bar
- Omanifood
- Hospoda MUHU
- Zmrzlinařství Leda
- Café Bar Praha
- Kafe Kytka
- Fofrkafe — Espresso bar
- Sweet City
- Jedno kafe
- Kofein plac
- PACCA
- Téray Café
- KAFE BAR Varšava
- Boca Bar
- Bylo nebylo
- Pivovarský dvůr
- Stereo
- Výběp
- Switch Bar & Café
- Beer Warehouse
- Knihkupectví Fryč

Legenda:

- 1 festivalové centrum
- 3 festivalové místo
- partner festival partner
- ubytování festival accommodation
- parkování
- MHD terminál
- autobusové nádraží
- veřejné toalety
- městské informační centrum
- nemocnice
- výhled na Ještěd
- tramvajová linka
- festivalový partner: jídlo
- festivalový partner: zmrzlina
- festivalový partner: bar
- festivalový partner: káva
- festivalový partner: knihy

Tipy na dnešní den

Sté výročí Pojara a Štěpánka
13⁰⁰ → Severočeské muzeum

V letošním roce si připomínáme sté výročí narození dvou osobností, které spoluurčily podobu a vývoj československé animace. Ze spolupráce těchto dvou pozoruhodných umělců vzešel mimo jiné kultovní seriál *Pojďte, pane, budeme si hrát*. Vybrané epizody uvádíme dnes odpoledne v programu nazvaném *Potkali se u Kolína a jeli k vodě*.

Alfonsovy animace
17⁰⁰ → Kino Varšava

Alfons Mensdorff-Pouilly si včera na slavnostním zahájení převzal Cenu za celoživotní přínos animovanému filmu a dnes uvede program, jenž je jakýmsi průřezem jeho filmů. Pro festivalové publikum vybral z desítek snímků, na kterých se podílel, takové, které mu jsou osobně blízké nebo má na jejich natáčení silné vzpomínky.

Miraiovy abstraktní světy
19⁰⁰ → Kino Varšava

Mistr abstraktní a nenarativní animace, host a porotce letošního Anifilmu Mirai Mizue představí dnes večer osobně svou tvorbu prostřednictvím masterclass. Kromě jeho proslulých, barvitých a strhujících abstraktních animací uvidíte také ukázkou z jeho připravovaného celovečerního filmu *Putování na západ*.

Foto: Eva Kořínková

Foto: Ivan Vít

na to není dostatek prostředků ani lidí. Přesto si myslím, že i nyní existuje celá řada šikovných animátorů, kteří se tomuto oboru věnují rádi. Další věc, která se dost proměnila, je existence předfilmů. Jestliže dříve se animované předfilmy točily běžně a mohly se tak dostat do povědomí diváků v kinech, tak nyní tato plošná možnost není a ke krátkým animovaným filmům se diváci, které to zajímá, dostanou hlavně na festivalech.

Dokáže vás animace stále něčím překvapit?

Zpočátku jsem byl hodně dojatý z toho, jak loutky ožívají. To už mě dnes přešlo, ale stále animaci vnímám jako unikátní zážitek. Myslím, že to tak má celá řada animátorů, i těch zkušených.

Jak se stavíte k moderním animačním technologiím, např. ke 3D animaci, máte do toho nějaký vhléd?

Pokud se v oboru pohybujete, tak se o nové technologie zajímat musíte. Dnes už se to v podstatě vyžaduje. Nyní se dostáváme do fáze, kdy loutky už mohou i mluvit, resp. se to po nich v některých případech chce. Existují i speciální počítačové programy, které dokážou měnit obličej loutek. Přiznám se, že toho nejsem úplně zastáncem. Myslím si, že loutka má zůstat loutkou a měla by mluvit celým tělem. Samozřejmě může mít různé výrazy, ale vše by mělo zůstat ve výtvarném stylu, v jakém byla loutka vytvořena. A právě do výtvarna bohužel často počítače u loutek zasahují a mění tím jejich podobu. Nedávno jsme tuto otázku řešili s režisérem Michalem Žabkou, ale u něj zrovna zásahy počítačem tolik nevadí, protože jeho výtvarno je samo o sobě dost výrazné. Říkal mi, že jsem „takový starý Trnkovec“, což jsem vzal jako nejvyšší pochvalu. (smích)

Až do dnešního dne u filmů působíte především jako animátor. Lákala vás

někdy představa, že byste se ujal režie nebo jiné role u filmu?

Když se to tak vezme, tak jakožto animátor jste v podstatě zároveň skoro pořád i asistentem režie. Musíte se neustále hlídat, abyste naplnili režisérova přání, a to i ve chvílích, kdy po vás chce věci, které vám nepřípadají úplně reálné. Co se samotné režie týče, bylo mi to několikrát nabídnuto, ale já jsem si na to nikdy netroufl. Svou práci radši přenechávám rukám než hlavě.

Jaké vlastnosti by dobrý animátor neměl postrádat?

Především trpělivost, protože natočení některých záběrů může trvat i tři dny. Hodí se i vizuální paměť, ale také pozorovací a manuální schopnosti. Já jsem třeba měl tu výhodu, že jsem už na střední měl možnost pracovat se dřevem, hadrem a naučil jsem se i šít. Takže když není zrovna co točit, vyrábím rekvizity. Je třeba vědět, jak má která rekvizita vypadat, ale i co všechno má vydržet, a tomu její výrobu přizpůsobit. Ne všechno se dá vždycky použít. Myslím, že to je také část naší práce, která animátory hodně baví, a když má pak člověk možnost vlastní loutky či rekvizity rozhábat a vidět, co všechno vydrží nebo nevydrží, tak se na tom učí další věci.

Máte za sebou celou řadu projektů, od krátkých po celovečerní, od filmů pro nejmenší diváky až po ty dospělé, a spolupracovali jste s řadou výrazných režisérů (jako např. Václav Bedřich, Jiří Barta, Ivan Renč, Vlasta Pospíšilová, Lubomír Beneš, Jan Balej aj). Na které projekty nejraději vzpomínáte a čí režijní styl vám nejvíce vyhovoval?

Se všemi režiséry, na jejichž filmech jsem měl možnost se podílet, se mi vždy spolupracovalo dobře. A i s těmi, na jejichž výtvarno jsem si nějaký čas zvykal. Když dostanete do ruky novou loutku, musíte si ji osahat, tím se

dostane do vašeho podvědomí a pak už to jde dobře. Nejraději jsem ovšem pracoval asi s Jiřím Bartou, jeho filmy mi připadaly vždy výtvarně i obsahově velmi zajímavé, např. *Zaniklý svět rukavic* nebo *Krysař*. Spolupracoval jsem s ním již od samého začátku, už na filmu *Hádanky za bonbón*, což byla jeho diplomová práce. A spolupracujeme dodnes, nyní čekáme, jak se vyvine situace s *Golemem*. Spolupráce s Václavem Bedřichem na hororech *Smtičí vůně* a dalších byla moc pěkná. Těšila mě spolupráce i s Janem Balejem, s nímž jsme dělali krátké i celovečerní filmy, nebo práce na všech třech *Fimfárech*. Takže i s Vlastou Pospíšilovou se mi také pracovalo krásně. Náramná legrace byla i s Lubomírem Benešem, s nímž jsme kromě *Pata a Mata* natočili třeba i povedený krátký film *Král a skřítek* nebo seriál *Čertík Lucifuk* pro slovenskou televizi.

Máte nějakou zvláštní vzpomínku na natáčení některého ze zmiňovaných filmů?

To mám. Když jsme točili *Zaniklý svět rukavic*, tak v poslední scéně filmu hoří město. A to postavené animované město hořelo doopravdy, natáčelo se to dokonce na několik kamer. Ve studiu v Bartolomějské byla obrovská hořící hromada s plamenem až do stropu. Všichni jsme stáli kolem, aby se nikomu nic nestalo, a když se vše natočilo, pan Barta byl spokojený a oznámil, že můžeme začít hasit. No a všechny hasicí přístroje byly prázdné. Takže jsme museli využít hydrant a měli jsme posléze trochu vytopené studio. Nějakou chvíli se to promlčelo, ale nakonec se to stejně dostalo do tisku a žádný velký průřvih z toho nebyl. To byla vzpomínka s velkým V. Také si pamatuji, že jsem tehdy musel chodit přímo uprostřed dekorací a animovat mezi nohama, málem jsem u toho párkrát upadl. Na to bych už si dnes netroufl.

Jaká animovaná postava nebo loutka vám nejvíce přirostla k srdci?

Třeba ze zmiňovaného filmu *Zaniklý svět rukavic* to byly policejní rukavice hned na začátku, v groteskové pasáži. Šlo o pravé rukavice s drátěnou kostrou. Oblíbil jsem si i hrochy ze seriálu *Jak to chodí u hrochů* Jana Baleje. Velmi příjemné byly loutky *Jája a Pája* a vlastně i kuťáci *Pat a Mat*, kterých je dnes už asi 150 dílů.

Jaká byla vaše cesta k Patovi a Matovi?

S Lubošem jsme už dlouhodobě byli tým, založili jsme spolu studio a společně jsme se dostali i ke *Kuťákům*. Původně byl první díl *Kuťáků* doma snad dokonce zakázaný. Luboš Beneš ale měl takový diplomatický přístup, takže odjel do Bratislavy, kde si to nechal schválit, a proto si dodnes řada lidí myslí, že *Pat a Mat* je původně slovenský seriál. S Lubošem i výtvarníkem Vladimírem Jiránkem se spolupracovalo báječně,

vlastně i s celým týmem. Na seriálech se ovšem podílelo více animátorů, nejen já.

Málokdo ví, že jste se podílel i na mnoha koprodukčních projektech – finsko českých snímcích Katariiny Lillqvist, krátkém snímku Jiřího Barty Yuki Onna – Sněžná žena, který vznikl s japonskou podporou, nebo kanadsko-český Narkoblues Břetislava Pojara a Ivana Víta. Lišil se tento typ spolupráce nějak od klasické české produkce?

Od mé standardní práce se to nijak nelišilo. Byl jsem k projektům přizván jako animátor a pracoval jsem na nich zde, v Česku. Ale vidíte, málem bych na Katiny filmy zapomněl. Ona je úžasná režisérka. Spolu s ní jsem učil animaci ve Finsku a ona mou výuku kompletně překládala. Naposledy jsme spolu točili film *Babybox* ve studiu v Táboře, v krásném gotickém domě.

Kteří animátoři jsou vám inspirací, čí tvorbu rád sledujete?

Velkou inspirací pro mě byli určitě Vlasta Pospíšilová, která mě do toho vtáhla hned

první den, co jsme se potkali, Stanislav Látal, Bohuslav Šrámek, Jan Karpaš, Břetislav Pojar... Vlastně celý štáb z Bartolomějské.

Sledujete i současnou tvorbu mladých animátorů?

Přiznám se, že málo. Není na to moc čas. Ale samozřejmě jsem rád, když mám příležitost se dostat na nějaké promítání, a moc je obdivuji. Mám radost, že tohle řemeslo pokračuje, a to mnohdy úspěšně. Jednu chvíli jsem měl obavu, že animace úplně zanikne, ale nyní vidím to nadějně světlýlko na konci tunelu – je vidět, že o ni zájem je a že to jde. Myslím, že i nové technologie tomu pomohají. Jestli dříve trvala expozice foťáku 8 vteřin a vy jste během nich zapomněli, co jste udělali, tak nyní vše vidíte hned a můžete v klidu dál pracovat.

Máte nějaký vysněný projekt, který byste si ještě chtěl zkusit animovat?

Moc rád bych si dodělal toho *Golema* Jiřího Barty. Jeho vznik byl také celkem zajímavý. Nejprve se animovalo ploškově, jak se

bortí město. Pak se tato plošková animace dala do projektoru – jedna kamera snímala, druhá promítala animovanou část na hromadu hlíny, kterou jsme přitom animovali. Myslím, že nyní vznikají další verze scénáře, tak doufám, že to někdy dopadne. Rád bych se toho zúčastnil, klidně i s použitím nových technologií.

Na čem pracujete nyní a co vás čeká z tvůrčího hlediska v blízké budoucnosti?

Jednak nyní točíme večeráček *Zahrádka pod hvězdami* Martina Otevřela, jde o pohádku o Ježíškovi, Tomášovi, Petrovi, panence Marii, Josefovi a zlém sousedovi. Nyní máme předtočených 13 dílů a pravděpodobně budeme točit ještě nějaké další. Výtvarně návrhy dělá úžasná výtvarnice Zdena Krejčová, která má nádherné loutky. Krom toho ještě jednou za čas udělám nějaké reklamy a do budoucna uvidíme...

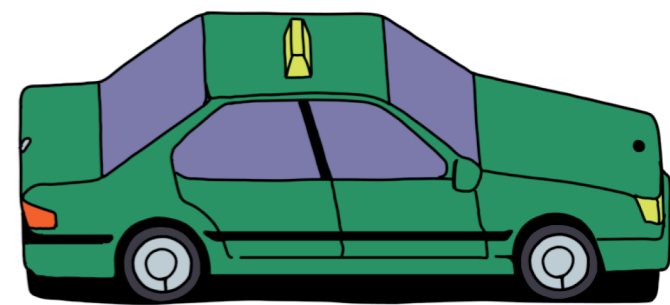
Taxikář Ruslan se dočkal! Epizoda Šutr zabodovala a seriál se stal v soutěži Českého obzoru tím nejlepším.

Co zažívá taxikář Ruslan při nikdy nekončící šichtě? Útržky z jeho života přibližuje šestidílný seriál který vznikl na UMPRUM pro iVysílání České televize. Kreativní režiséři celého projektu, dvojice Thanh Mai Tranová a Matej Mihályi, utvořili jednu z režiséřských dvojic a postavili se do vedení dalších pěti. Jejich film *Šutr* celou sérii otevírá. Epizody si hrají s různými televizními i filmovými žánry a výtvarnými přístupy. Hlavní postava Ruslana Khassanova původem z Kazachstánu, který v Praze taxikáří, a díky tomu zažívá nejrůznější dobrodružství je ústředním propojovacím prvkem.

Jaká byla Vaše spolupráce jako hlavních kreativních režisérů?

MM Po prvním střetnutí jsme se rozhodli, že já budu hodný policajt a Mai bude ten zlý, ale nakonec jsme byli oba ti hodní.

MT Kromě toho, že jsme si kvůli mojí nahluchlosti a slabému slovenskému slovníku často nerozuměli, tak naše spolupráce probíhala celkem hladce.

Jaká je Vaše nejoblíbenější epizoda?

MM Samozřejmě že ta naše, proto jsme ji dali na začátek. :)

MT V každém díle mám nějaké oblíbené momenty, u druhé epizody mě baví vizuální koláž, u třetí zase volání na Felicii a tancující mimozemšťani, u čtvrté pokuřující naháč a pobíhající psi, šestý díl je skvěle odvyprávěný. Když ale sleduji epizody za sebou, tak ten pátý mě po přetrhnutí vodítka vždycky dostane.

Udělala Vám výhra radost?

MM+MT Ale jo...

Celý seriál i s videobonusy můžete vidět online na iVysílání České televize.

další speciální festivalový obsah jako podcasty, reporty a rozhovory hledej na f-a-t.cz